

Kancelář ministryně obrany

Ministerstvo obrany, Tychonova 1, Praha 6 – Hradčany, PSČ 160 01, datová schránka hjyaavk

Praha 17. května 2022
Čj. MO 187941/2022-8694
Sp. zn. SpMO 27150/2022-8694
Přílohy 10

Poskytnutí informací

Ministerstvo obrany obdrželo dne 2. května 2022 žádost o poskytnutí informací vztahujících se k pietnímu místu pod rozhlednou Štěpánka v Jizerských horách, které mělo být zřízeno z bývalého kamenného pomníku ve tvaru Železného kříže s hákovým křížem uprostřed, podanou podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Žadatelé byly poskytnuty tyto informace:

Dne 4. března 2021 byla Krajským úřadem Libereckého kraje postoupena odboru pro válečné veterány Ministerstva obrany (OVV MO) žádost Obce Kořenov o vydání souhlasu se zřízením pietního místa. Pietní místo mělo být zřízeno z bývalého kamenného pomníku ve tvaru Železného kříže s hákovým křížem uprostřed. Tento pomník byl v květnu 1944 vztyčen na plošině nedaleko rozhledny Štěpánka. V květnu 1945 byl nejdříve z pomníku odstraněn hákový kříž a vzápětí byl kamenný kříž rozlomen a svržen ze svahu. V roce 2011 byly části kříže nalezeny a péči několika místních příznivců vojenské historie vyneseny zpět na plošinu k rozhledně, kde byly bez vědomí majitele nemovitosti umístěny.

Žádost obce o zřízení pietního místa byla dále podpořena zprávou historika a soudního znalce se specializací na nacismus, fašismus, neonacionalismus, neofašismus, 2. světovou válku, Třetí říši a Protektorát Čechy a Morava, PhDr. Jana Uhlíře, Ph.D. a písemným souhlasným stanoviskem Městského úřadu Tanvald.

Ředitel OVV MO se při posuzování žádosti se řídil definicí válečného hrobu (pietního místa), která je v obecné rovině stanovena § 2 odst. 2 zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech a o změně zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Definice zní: „*Válečným hrobem je pro účely tohoto zákona i pietní místo, kterým se rozumí pamětní deska, pomník, památník nebo obdobný symbol připomínající válečné události a oběti, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci nebo v důsledku válečného zajetí, anebo oběti osob, které zahynuly v důsledku účasti v odboji nebo vojenské operaci v době války.*“

Válečný hrob (pietní místo) musí dle výše uvedeného ustanovení splňovat obě vymezené podmínky. Musí připomínat jak válečné události, tak zároveň i oběti, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci.

Vzhledem ke skutečnosti, že se ředitel OVV MO se zřízením pietního místa, ani se závěry výše uvedeného historika a soudního znalce neztotožňoval a žádost navíc neobsahovala vizualizaci nového pietního místa a také vzhledem k nejasnostem ohledně historie a významu původního pomníku, byl o vypracování odborného historického stanoviska k případnému zřízení pietního místa

požádán ředitel Vojenského historického ústavu Ministerstva obrany (VHÚ MO). Ředitel VHÚ MO zřízení pietního místa v navrhované podobě, kdy by byl využit původní kamenný kříž, zásadně nedoporučil.

Ředitel OVV MO na základě výše uvedených skutečností písemný souhlas se zřízením nového válečného hrobu – pietního místa, jehož součástí by byl bývalý kamenný pomník ve tvaru Železného kříže s hákovým křížem uprostřed, nevydal.

Krajským úřadem Libereckého kraje byly na Ministerstvo obrany zaslány tyto dokumenty:

- č. 1 – KÚ postoupení žádosti – postoupení žádosti obce Kořenov Krajským úřadem Libereckého kraje.
- č. 2 – Kořenov žádost – žádost obce o souhlas se zřízením nového pietního místa. Žádost obce Kořenov obsahovala přílohy, které jsou uvedeny níže pod pořadovými čísly 3 až 8.
- č. 3 - Foto a popis kříže – fotodokumentace a popis vyznamení „Železný kříž“ od PhDr. Jana Uhlíře, PhD., (příloha žádosti).
- č. 4 – Čestné prohlášení – čestné prohlášení účastníka odhalení původního pamětního místa (příloha žádosti).
- č. 5 - Výpis z KN – výpis z katastru nemovitostí (příloha žádosti).
- č. 6 – Vyjádření KRNAP – souhlas vlastníka pozemku se zřízením pietního místa (příloha žádosti).
- č. 7 – Vyjádření ORP – souhlas Městského úřadu Tanvald se zřízením pietního místa (příloha žádosti).
- č. 8 – Vyjádření SU – stanovisko stavebního úřadu v Desné (příloha žádosti).

V dané věci má MO k dispozici

- č. 9 - Zamítavé stanovisko VHÚ MO ke zřízení pietního místa.
- č. 10 – Odpověď ředitele OVV MO se závěrem, že do doby doplnění žádosti o další požadované informace, bude řízení o žádosti přerušeno.